

[Anker Lau.]

man vil nå til. Det går sådan i den ene sag efter den anden: man ved godt, at der er principper i klemme, men mener, at i den enkelte sag kan det ikke spille nogen større rolle. Men det store i denne sag, principperne, formen for befolkningens tilværelse, grundlaget for erhvervslivet, ser man fuldkommen bort fra. Man kan ikke se frihedens store skov for de enkelte træer, som man så fælder eet for eet, til hele skoven tilsidst er væk. Det er en sådan udvikling, jeg vil advare stærkt imod.

Til slut skal jeg svare på bemærkningen om, at jeg vil tvinge kommunerne til et eller andet. Nej, det vil jeg ikke, men jeg vil forhindre, at kommunerne tvinger de næringsdrivende til at lukke deres butikker og frakender dem deres næringsret. Det er først og fremmest folket, der skal have friheden.

Poul Claussen: Det ærede medlem fru Kirsten Gloerfelt-Tarp stillede et spørgsmål til mig i forbindelse med det ærede medlem hr. Tesdorpf og mine bemærkninger i betænkningen. Det andet afsnit, det ærede medlem fru Kirsten Gloerfelt-Tarp citerede, synes jeg dækker alt, hvad jeg har sagt, så det var jeg godt tilfreds med. Men jeg var ikke så godt tilfreds med det første afsnit, idet det ærede medlem mente, at jeg anerkendte de fremskridt, der var sket. Jeg skrev udtrykkelig, at vi i 1940 havde medvirket til at bringe disse forhold i orden — men de ord sprang det ærede medlem over.

Så spurgte det ærede medlem, hvad jeg havde tænkt mig med hensyn til følgerne af, at man ophævede mælkeordningen, og hun pegede på, at man muligvis ville blive stillet overfor organisationsmæssig regulering af mælkehandelen. Dertil vil jeg gerne svare, at hvis man ophæver den nuværende ordning, regner jeg med muligheden af, at der kan ske en centralisering af mælkehandelen på frivillig basis, og jeg tænker mig, at en sådan ordning — jeg skal ikke redegøre for den i detaljer, det har jeg ikke forudsætninger for — ikke måtte virke adgangs begrænsende til faget. Om en sådan ordning vil være realiserbar, ved jeg ikke, men når man spørger, hvordan jeg tror det kan ordnes, må jeg give dette svar.

Det ærede medlem fru Petra Petersen talte om monopoler, og jeg opfattede det som en speciel venlighed mod mig, at hun sammenlignede dette med apotekermonopolet. Det har jeg ikke noget imod at man gør, men man vil forgæves i mine taler om mælkeordningen lede efter udtrykket monopol. Jeg foretrækker at kalde det en koncessioneret ordning, idet den i virkeligheden har et noget lignende udspring som den ordning, der gælder for apotekervæsenet. Når jeg ikke tager skade af hendes lille private bemærkning, er det, fordi det ærede medlem jo ikke har mulighed for at bedømme, hvordan jeg ser på den koncessionerede apotekerordning; hun går ud fra, at jeg er tilhænger af den; det er dog ikke ganske givet at jeg er det under alle forhold.

Videre talte det ærede medlem, såvidt jeg forstod, om det ejendommelige i, at mit parti ikke havde valgt en producent som ordfører. Til mælkekommissionen valgte mit parti en producent som det ene medlem, nemlig det ærede medlem hr. Tesdorpf, og en forbruger som det andet medlem, hvilket er ærbødigst undertegnede. Jeg er valgt som forbruger — måske kan man tro, at jeg er forbruger af kærnemælk, hvilket ikke er helt forkert. Med denne bemærkning vil jeg gerne også have sagt til det ærede medlem hr. Jens Chr. Christensen, at når det ærede medlem tager samtlige forbrugerrepræsentanter i kommissionen til indtægt for flertalsindstillingen, så må jeg melde fra. Jeg er forbrugerrepræsentant, hvad skulle jeg ellers være; jeg er hverken producent eller forhandler.

Kirsten Gloerfelt-Tarp: De ærede medlemmer hr. Anker Lau og hr. Tholstrup holder jo af at bruge disse slagord som monopolisering, monopolmejerier og socialisering. Det glædede mig, at det ærede medlem hr. Poul Claussen tog afstand fra en sådan terminologi. Det, det drejer sig om, er koncessionerede mejerier, og det er ikke det samme som monopolmejerier. De er ikke enebestemmende i samme udstrækning som monopolmejerier. En koncession skal de have af kommunen, og det er en tidsbegrænset koncession, de får. Priserne skal godkendes af kommunalbestyrelsen. Og så er der ankenævnet, og der er et kom-